

Kurs-PM

Förkunskapskrav: Introduktion till industriell teknik och produktionsunderhåll(ML1600) eller motsvarande kurs från andra utbildningsanordnare. Du förväntas ha förkunskaper motsvarande Industriell hållbarhetsteknik och driftsäkerhet för hållbar produktion(ML1605).

Lärandemål enligt kursplanen:

Efter kursen ska studenterna kunna

1. Formulera, välja och tillämpa olika ekonomiska kalkyler.
2. Genomföra ett gemensamt arbete i projektform.
3. Redogöra för hur hållbarhetsaspekter inom industriell produktion relaterar till industriföretags verksamhet och sätt att redovisa.
4. Redogöra för livscykelanalys(LCA) som metod samt att kunna argumentera för när denna är lämplig att använda.
5. Redogöra för olika regler som styr externredovisningens utformning

Kursfordringar: För slutbetyg krävs godkänt betyg på tentamen(TENA), godkända övnings-, laborations och seminarieuppgifter(ÖVNA) samt godkänd projektuppgift(PROA). Slutbetyg A-F.

Bakgrund och kursinnehåll:

Produktionsekonomi för hållbarhet handlar om ledning och styrning av industriella verksamheter på ett sätt som bidrar till att dessa har så liten negativ och så stor positiv hållbarhetspåverkan som möjligt. Företag som är verksamma inom industriell produktion redovisar både positiv och negativ hållbarhetspåverkan i sin hållbarhetsredovisning.

Kursen är uppdelad i tre examinationsmoment och går över två perioder:

P1: grunder i industriell ekonomi med underhålls- och hållbarhetsperspektiv(TENA). Undervisning i form av föreläsningar, datorlaborationer och övningar.

P2: Argumentation, förhandling och livscykelanalys(ÖVNA) samt hållbarhetslagen och hållbarhetsredovisning(PROA). Undervisning i form av föreläsningar, seminarier och övningar där muntlig och skriftlig kommunikation samt förhandlingsteknik tränas.

Kurslitteratur

Olsson, J., Skärvad P-H, Företagsekonomi 100, Liber Ekonomi, 2015 - huvudbok, övningsbok och lösningshäfte(uppl 17), samt till seminarierna material i form av länkar till texter och artiklar samt dokument i Canvas. Mer detaljerat beskrivet i agendan nedan samt i projekt-PM.

Lärare: Claes Hansson, chansson@kth.se (examinator)

Agenda för de olika undervisningsaktiviteterna samt andra viktiga datum eller dead lines

Använda förkortningar: **BM** - beslutsmöte, **F** – föreläsning, **I** – instuderingsfrågor, **HB** - huvudboken, **Lab** - datorlaboration(excel), **SEM** – seminarium, **T** – tillämpningsuppgifter och **ÖVN** – övning.

P1	Tid	Aktivitet och innehåll	Förberedelser
F1	Mån 190826 10.15-12.00 C38	Kursintroduktion och praktikaliteter, hela kursen i stora drag. Information om innehåll och upplägg av produktionsekonomimomentet(P1).	Läs igenom det som ligger i canvasmodulen "Huvuddokument".
F2	Tor 190829 15.15-17.00 C41	Kostnads- och intäktsanalysens grundbegrepp	HB kap 15 s 229-240 I15: 3, 7-9, 13, 15 T15*: 1-9, 15-31
F3	Mån 190902 08.15-10.00 C42	Kalkylering Kalkylmässig kostnad	HB kap 17 I17: 2c, 3, 5, 8, 9 och 12 T17: 9, 13, 14, 20 och 21.
F4	Ons 190904 13.15-16.00 C41	Självkostnadskalkyl Normalkalkyl, absorption och ekvivalentkalkyl. <i>Koncept questions & Peer review</i>	HB kap 18 s 282-294(exkl restkalkyl) I18: 3, 5, 6, 8-10 T18*: 2-13, 20-26, 29-33
F5	Tis 190910 08.15-10.00 C38	Resultatplanering Kritisk punkt, säkerhetsmarginal och täckningsgrad.	HB kap 16 I16: 3-5, 9 och 11 T16*: 2-30, 37-41

F6	Tor 190912 08.15-10.00 C37	Bidragkalkyl exkl stegkalkyl	HB kap 19 I19: 5-8 och 11 T19* 15-24
F7	Fre 190913 10.15-12.00 C37	Bufferttid Avstämning, möjlighet att repetera/fördjupa samt tillfälle för studenterna att lyfta problem "on request". Labgenomgång och en "crash course" i excel	
Lab1	Tis 190917 13.15-17.00 C45	Datorlaboration med excel Omkostnadsfördelning	Labinstruktioner finns i Canvas.
F8	Ons 190918 13.15-15.00 C38	Investeringsbedömning Grunder och begrepp Payback, nuvärde, annuitet och internränta.	HB kap 20 I20: 1,4, 6-8 och 11 T20*: 1-24
F9	Mån 190923 15.15-17.00 C42	forts Investeringsbedömning.	
Lab2	Fre 190927 13.15-16.00 C45	Datorlaboration med excel Investeringskalkyler	Instruktioner finns i Canvas.
F10	Ons 191002 13.15-15.00 C42	Externredovisning	HB kap 22 I22: 1-2, 5-7, 9, 11, 13-14, 23-24 T22: 1, 4-11, 14-18, 20, 22, 24, 26-28

F11	Mån 191007 15.15-17.00 C42	Buffertid Avstämning, möjlighet att repetera/fördjupa samt tillfälle för studenterna att lyfta problem "on request".	
F12	Ons 191009 13.15-15.00 C38	Kursavslut del 1 Sammanfattning av ekonomimomentet <i>Koncept questions & Peer review</i>	Egna frågor om ALLT(från P1).
TENA	Fre 191025 08:00-12:00 C33	Tentamen	Regler för examination och betygsättning beskrivs ovan och nederst i detta dokument.

* Asterisken står för att det är många uppgifter kring samma ämnesområde. Hoppa över t ex varannan uppgift om du tycker att du känner dig säker alternativt inte aspirerar på de högre betygen. En del uppgifter är svårare än andra.

P2	Tid	Aktivitet och innehåll	Förberedelser
F1	Mån 191028 13.15-15.00 C42	Intro del 2 Uppgiften Flippat klassrum	
F2 & "BM0"	Ons 191030 13.15-15.00 C42	Projektmetodik och skriftlig kommunikation	Läs dokumentet "Lilla projekthandboken"(Canvas)
BM1	Mån 191106 11.00-12.00 14.00-15.00 Konf.rum plan 3	Beslutsmöte Projekt mål, metoder, avgränsningar och tidplan ska godkännas här.	Maila Claes underlag för besluten innan mötet, d v s dokumenterade mål, metoder och avgränsningar, tidplanen som ett Gantt-schema i excel samt ett mötesprotokoll.
SEM1	Tor 191107 14.15-16.00 C38	Rollspel – "Dilemma"	Instruktioner i Del II-modulen på Canvas. Förberedelseuppgift som görs individuellt inför seminariet. Deadline onsdag 6 november kl 19:00.
Dead- line	Tor 191114 Kl 17:00	Egen inläsning och inlämning	Instruktioner i Del II-modulen på Canvas.
BM2	Ons 191120 13.00-15.00 Konf.rum plan 3	Beslutsmöte Insamlad fakta ska få godkänt här, d v s den ska vara relevant och tillräcklig	Maila Claes underlag för besluten innan mötet. Det är inget "läxförhör" på innehållet utan era källor bedöms och ni förklarar hur era indata förväntas svara upp mot uppställda mål och valda metoder.

SEM2	Tor 191121 09.15-12.00 C43	Förhandlingsövning & genomgång inför hearing/slutseminarium.	Instruktioner i Del II-modulen på Canvas. Inför denna övning ska förberedelseuppgift <i>Inför SEM2, Förhandling</i> göras. Deadline onsdag 20 november kl 17:00.
SEM3	Mån 191202 09.15-12.00 C43	Livscykelanalys	Instruktioner i Del II-modulen på Canvas. Inför denna övning ska förberedelseuppgift <i>Inför SEM3, Livscykelanalys</i> göras. Deadline söndag 1 december kl 17:00.
BM3	Tis 191203 13.15-15.00 Konf.rum plan 3	Beslutsmöte Godkännande av resultat och diskussion om rapportdisposition	Maila Claes underlag för besluten innan mötet. Ni ska i valfri form visa att ni uppnått era projektmål samt funderat över hur ni tänkt disponera era textdelar i rapporten. Det senare kan göras i form av en innehållsförteckning.
BM3	Ons 191204 13.15-15.00 Konf.rum plan 3	Beslutsmöte Grupperna har handledning på tisdag ELLER onsdag.	
SEM4	Ons 191211 13.15-16.00 C42	Slutseminarium/hearing	Instruktioner i Del II-modulen på Canvas. Inför denna övning ska förberedelseuppgift <i>Förberedelser inför hearingen</i> göras. Deadline tisdag 10 december kl 17:00.
TENA	Mån 191216 08:00-12:00 C33	Omtentamen	
Dead-line	Tis 191217 Kl 17.00	Inlämning av slutrapport	Mail till Claes. Obs! se projekt-PM för detaljinfo.

Betygskriterier

TENA

Lärandemål 1 examineras med A, B, C, D, E, FX, F.

Betyget E:

- Studenten kan formulera, välja och lösa problem av standardkaraktär.

Betyget D innebär att lärandemålen är uppfyllda för betyget E och till viss del för betyget C.

Betyget C:

För betyget C krävs att lärandemålen är uppnådda för betyget E samt att

- Studenten kan formulera, välja och lösa problem av mer komplex karaktär.

T ex att kunna normaljustera en självkostnadskalkyl eller att själv kunna ställa upp en resultat kalkyl till en beskriven underhållssituation.

Betyget B innebär att lärandemålen är uppfyllda för betyget E, betyget C och till övervägande del för betyget A.

Betyget A:

För betyget A krävs att lärandemålen är uppnådda för betyget E, betyget C samt att

- Studenten kan formulera, välja och lösa problem av mer komplex karaktär genom att använda metoder och förstå begrepp från kursens olika områden för att genom syntes, till exempel utifrån nya eller egna frågeställningar, sätta samman dessa.

T ex att vid investeringskalkyler själva välja annuitetsmetoden vid olika ekonomisk livslängd eller att hantera inbetalningsöverskott i form av kostnadsbesparingar.

Tentamen består av ca fem frågor kopplade till lärandemål 1 där dessa är klassificerade utifrån svårighetsgrad, samt två frågor kopplade till lärandemål 5 där godkänt ges för grundläggande

kännedom om regelverket.

PROA

Lärandemål 2 examineras med P/F.

Betyget P(tillräckligt):

- Visa viss förmåga att inhämta nya kunskaper
- Genomföra arbetet inom överenskomna tidsramar, visa viss initiativförmåga samt mottaglighet för handledning och kritik
- Utifrån problemställning och metodik visa viss förmåga att beakta och tillämpa hållbarhetsaspekter
- Visa förmåga att muntligt redovisa arbetet
- Visa förmåga att sätta sig in i ett annat arbete och formulera kritik
- Uppvisa skriftlig rapport med godtagbar struktur, formalia och språkbehandling

Projektets lärandemål bryts ned i ett antal olika delmål som sorteras under övrrubrikerna process, innehåll och presentation där dessa delar sedan summeras. Dessa delmål samt betygsmatrisen presenteras i kurs-PM.

ÖVNA

Lärandemål 3 och 4 examineras med P/F.

För att få P krävs att man förberett sig till och aktivt deltagit i de olika övningarna och seminarierna kring hållbarhetsredovisning och livscykelanalys.

Slutbetyg för kursen baseras på betyget på TENA.